

REVISIONAL CIVIL

ਕਪੂਰ ਅਤੇ ਫਾਲਸ਼ਾ ਜੇ.ਜੇ.

1952

ਬਾਵਾ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ, - ਪਟੀਸ਼ਨਰ,
ਬਨਾਮ

July 8th

ਕੁੰਦਨ ਲਾਲ,-ਜਵਾਬਦਾਤਾ।

1951 ਦੀ ਸਿਵਲ ਰਵੀਜ਼ਨ ਨੰ. 641

ਸੰਵਿਧਾਨ, ਆਰਟੀਕਲ 227—ਪੂਰਬੀ ਪੰਜਾਬ ਸ਼ਹਿਰੀ ਕਿਰਾਇਆ ਪਾਬੰਦੀ ਐਕਟ (1949 ਦਾ III) ਸੈਕਸ਼ਨ 13—ਸੰਪਤੀ ਦਾ ਤਬਾਦਲਾ ਐਕਟ (IV ਦਾ 1882) ਸੈਕਸ਼ਨ 106—ਬੇਦਖਲੀ ਦਾ ਨੋਟਿਸ—1 ਨੂੰ ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜਗ੍ਹਾ ਖਾਲੀ ਕਰਨ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਅਗਲੇ ਮਹੀਨੇ, ਕੀ ਵੈਧ ਹੈ—ਨੋਟਿਸ—ਪੂਰਬੀ ਪੰਜਾਬ ਸ਼ਹਿਰੀ ਕਿਰਾਇਆ ਪਾਬੰਦੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 13 ਅਧੀਨ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ ਲੋੜ.

ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 227 ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸ਼ਕਤੀ ਦਾ ਮਤਲਬ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਵਰਤਿਆ ਜਾਣਾ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਅਧੀਨ ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੁਝ ਅਜਿਹਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਜੋ ਉਹ ਕਰਨ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਅਧੀਨ ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੂੰ ਅਜਿਹੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਲਈ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸੀਮਾਵਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਰੱਖਣ ਲਈ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। 1919 ਦੇ ਪੁਰਾਣੇ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 107 ਅਧੀਨ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਅਜਿਹੇ ਕੇਸਾਂ ਲਈ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਜੋ ਧਾਰਾ 115, ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਕੋਡ ਦੁਆਰਾ ਕਵਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ, ਪਰ ਨਿਆਂ ਅਤੇ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਗਟ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਕੇਸ ਸਨ। ਧਾਰਾ 227 ਅਧੀਨ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀਆਂ ਸੀਮਾਵਾਂ ਨੂੰ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਪਰ ਇਹ ਹੁਕਮ ਦੁਆਰਾ ਦਖਲ ਦੇਣ ਲਈ ਕਿੰਗਜ਼ ਬੈਂਚ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਦੇ ਸਮਾਨ ਹੈ।

ਨੋਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਗਲੇ ਮਹੀਨੇ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਤਰੀਕ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜਾਂ ਬਾਵਾ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਜਗ੍ਹਾ ਖਾਲੀ ਕਰਨ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਇੱਕ ਜਾਇਜ਼ ਅਤੇ ਉਚਿਤ ਸੀ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਨੋਟਿਸ।

i A-^u

ਕੁੰਦਨ ਲਾਲ

ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿ ਕੀ ਕੋਈ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਬੇਦਖਲੀ ਲਈ ਜਵਾਬਦੇਹ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ, ਕੰਟਰੋਲਰ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਿਵਸਥਾ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਨਹੀਂ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਜਾਂ ਕਬਜ਼ਾਧਾਰਕ ਨੂੰ ਕੋਈ ਨੋਟਿਸ ਜਾਂ ਬੇਦਖਲੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਕਿਉਂਕਿ ਮਕਾਨ ਮਾਲਕ ਅਤੇ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਦੇ ਸਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਹੁਣ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਪੂਰਬੀ ਪੰਜਾਬ ਕਿਰਾਇਆ ਪਾਬੰਦੀ ਐਕਟ 1949 ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤ੍ਰਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਆਰਟੀਕਲ 227 ਅਧੀਨ ਪਟੀਸ਼ਨ, ਸ੍ਰੀ ਸ਼ੇਰ ਸਿੰਘ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ, ਜੁਲੰਧਰ, ਮਿਤੀ 3 ਅਗਸਤ 1931, ਸ੍ਰੀ ਗੁਰਬਚਨ ਸਿੰਘ, ਰੋਟ ਕੰਟਰੋਲਰ, ਜੁਲੰਧਰ, ਮਿਤੀ 25 ਜਨਵਰੀ 1951 ਦੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਉਲਟਾਉਂਦੇ ਹੋਏ, ਸੋਧ ਲਈ, ਅਤੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਨਾ।

ਸ਼ਮੀਰ ਚੰਦ ਅਤੇ ਐਚ ਐਲ ਸਰੀਨ, ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਲਈ।

SD ਬਾਹਰੀ, ਜਵਾਬਦੇਹ ਲਈ.

ਨਿਰਣਾ

. r^/

ਕੌਰ?ਯੂਰ, ਜੇ. ਇਹ ਪੂਰਬੀ ਪੰਜਾਬ ਅਰਬਨ ਰੈਂਟ ਰਿਸਟ੍ਰਿਕਸ਼ਨ ਐਕਟ 1949 ਦੇ ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਅਪਰ ਅਪੀਲੀ ਅਥਾਰਟੀ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਸ਼ੇਰ ਸਿੰਘ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹੁਕਮ 3 ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਨਿਰਦੇਸ਼ਿਤ ਇੱਕ ਨਿਯਮ ਹੈ। ਪਟੀਸ਼ਨ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਲਈ ਇੱਕ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਜੋਂ ਬਣਾਈ ਗਈ ਸੀ। ਪਰ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਇੱਕ ਬੈਚ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸਿੱਖਿਅਤ ਚੀਫ਼ ਜਸਟਿਸ ਅਤੇ ਜਸਟਿਸ ਹਰਨਾਮ ਸਿੰਘ ਸ਼ਾਮਲ ਸਨ, ਨੇ ਸੀਵਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 226 ਅਤੇ 227 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਮੰਨਿਆ।

Bawa Singh and another v. Kundan Lal Kapur J. ਲੈਟਿੰਗ ਅਤੇ (2) **ਬੇਨਾਮੀ** ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਬੇਦਖਲ ਕਰਨ ਲਈ ਪੂਰਬੀ ਪੰਜਾਬ ਸ਼ਹਿਰੀ ਕਿਰਾਇਆ ਪਾਬੰਦੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 13 ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਲੋੜ ਅਤੇ ਨਿੱਜੀ ਕਿੱਤੇ ਲਈ। ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਕੋਈ ਸਬਲੈਟਿੰਗ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕੋਈ ਨਿੱਜੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਨੂੰ ਕੋਈ ਵੈਧ ਨੋਟਿਸ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਕਿਰਾਇਆ ਕੰਟਰੋਲਰ ਨੇ ਪਾਇਆ ਕਿ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਨੇ ਅਹਾਤੇ ਨੂੰ ਸਬਲਿਟ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਸੀ ਪਰ ਮਕਾਨ ਮਾਲਕ ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਇਮਾਰਤ **ਸਚਮੁੱਚ** ਲੋੜੀਂਦੀ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਨੋਟਿਸ, ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ ਪੀ. 3, ਜੋ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਜਾਇਜ਼ ਸੀ। ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਅਪੀਲੀ ਅਥਾਰਟੀ, ਯਾਨੀ ਕਿ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਕੋਲ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਗਿਆ, ਅਤੇ ਉਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਇੱਕੋ ਇੱਕ ਨੁਕਤਾ ਜਿਸਦੀ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਉਹ ਸੀ ਬਾਹਰ ਕੱਢਣ ਦੇ ਨੋਟਿਸ ਦੀ ਵੈਧਤਾ ਜਿਸ ਨੂੰ ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜ ਨੇ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਅਯੋਗ ਕਰਾਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਨੂੰ 1 ਅਕਤੂਬਰ 1950 ਨੂੰ ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇਮਾਰਤ ਖਾਲੀ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਸੀ, ਨੋਟਿਸ 12 ਸਤੰਬਰ 1950 ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

ਇੱਕ ਮੁਢਲਾ ਇਤਰਾਜ਼ ਉਠਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਆਰਟੀਕਲ 227 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਹੁਕਮ ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਨਹੀਂ ਦੇ ਸਕਦੀ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਦੇ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਇਹ ਨਹੀਂ ਦਿਖਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਕਿ ਇਹ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਇੱਕ ਆਦੇਸ਼ ਸੀ। ਮੈਂ ਇਸ ਦਲੀਲ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਹੋਣ ਵਿੱਚ ਅਸਮਰੱਥ ਹਾਂ ਕਿਉਂਕਿ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮੈਂ ਸਮਝਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਇਸ ਆਰਟੀਕਲ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ **ਸ਼ਕਤੀ** ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਉਹਨਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਵਰਤੀ ਜਾਣੀ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਅਧੀਨ ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੁਝ ਅਜਿਹਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਜਿਸਦਾ ਉਹ ਸਿਰਲੇਖ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਅਜਿਹੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਲਈ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸੀਮਾਵਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੂੰ ਹੇਠਾਂ ਰੱਖਣ ਲਈ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਮੈਨੂੰ **ਨੱਥੂ ਰਾਮ ਬਨਾਮ ਪੰਡਿਤ ਰਾਮ ਪ੍ਰਤਾਪ** (1) ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਕੰਟਰੋਲਰ ਦੇ ਹੁਕਮ ਨਾਲ ਧਾਰਾ 227 ਦੇ ਤਹਿਤ ਦਖਲ ਦੇਣ ਦਾ ਮੌਕਾ ਮਿਲਿਆ। 1919 ਦੇ ਪੁਰਾਣੇ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 107 ਅਧੀਨ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੇਸਾਂ ਲਈ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਜੋ ਕੋਡ ਆਫ਼ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜ਼ਰ ਦੀ ਧਾਰਾ 115 ਦੁਆਰਾ ਕਵਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ ਪਰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਬੇਇਨਸਾਫ਼ੀ ਅਤੇ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਕੇਸ ਸਨ। ਮੇਰੇ ਲਈ ਆਰਟੀਕਲ 227 ਦੇ ਤਹਿਤ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਦੀਆਂ ਸੀਮਾਵਾਂ ਨੂੰ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਪਰ ਮੈਂ **ਸੁਖ ਲਾਲ ਸ਼ੇਖ ਬਨਾਮ ਤਾਰਾ ਚੰਦ**, (2) ਵਿੱਚ ਮੈਕਲੀਨ, ਸੀਜੇ ਦੇ ਨਿਰੀਖਣਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹਾਂ। ਜਿੱਥੇ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਅਧੀਨ ਅਦਾਲਤਾਂ ਉੱਤੇ ਨਿਗਰਾਨੀ ਦੀ ਇਹ ਸ਼ਕਤੀ **ਹੁਕਮ** ਦੁਆਰਾ ਦਖਲ ਦੇਣ ਲਈ ਕਿੰਗਜ਼ ਬੈਚ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਦੇ ਸਮਾਨ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਮੈਂ ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰ ਲਈ ਸਲਾਹ ਦੀ ਇਸ ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਾਂਗਾ।

ਪਹਿਲਾ ਸਵਾਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਨੋਟਿਸ ਸਹੀ ਸੀ। ਮੇਰੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿਚ ਇਹ ਸੀ. ਨੋਟਬੰਦੀ ਵਿੱਚ ਮੈਨੂੰ ਸ਼ੱਕ ਹੈ ਕਿ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਨੂੰ 1 ਅਕਤੂਬਰ 1950 ਤੱਕ ਇਮਾਰਤ ਖਾਲੀ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਸੀ। ਇਸ ਨਾਲ ਮੈਨੂੰ ਨਹੀਂ ਲੱਗਦਾ ਕਿ ਇਹ ਨੋਟਿਸ ਅਯੋਗ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ। ਆਈ

ILR **Bawa Singh and another** (1906) 33 ਕੈਲ
- 17.

ਦੇ **Kundan Lal** *ਸਾਈਡਬੈਥਨ* ਬਨਾਮ *ਹਾਲੈਂਡ (1)* ਵਿੱਚ ਲਿੰਡਲੇ, **Bawa Singh and another** ਐਲਜੇ
ਕਿਹਾ- **. Kapur J.** ਨਿਰੀਖਣਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇਵਾਂਗਾ, ਜਿਥੇ ਲਾਰਡ ਜਸਟਿਸ **v.** ਨੇ
Kundan Lal

" ਛੱਡਣ ਦੇ ਨੋਟਿਸ ਦੀ ਵੈਧਤਾ ਨੂੰ ਤੁੜੀ ਦੇ ਵੰਡਣ ਨੂੰ ਚਾਲੂ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ **Kapur J.**
ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਜੇਕਰ ਹਾਈਪਰ ਆਲੋਚਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨਾ ਹੈ, ਤਾਂ
ਵਰ੍ਹੇਗੰਢ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਪਲ 'ਤੇ ਛੱਡਣ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਉਨਾ ਹੀ ਚੰਗਾ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿੰਨਾ ਪਹਿਲਾਂ
ਦਿਨ ਦੇ ਆਖਰੀ ਪਲ 'ਤੇ ਛੱਡਣ ਲਈ ਨੋਟਿਸ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਅਜਿਹੀਆਂ
ਸੂਖਮਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਜਗ੍ਹਾ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਹੈ।"

ਬੇਨੋਏ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਾ ਦਾਸ ਬਨਾਮ *ਸੈਲਸੀਸੀਓਨੀ (2)* ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਿਵੀ ਕਾਉਂਸਿਲ ਦੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪ, 1 ਜੂਨ
1921 ਤੋਂ ਚਾਰ ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਲਈ 1 ਜੂਨ 1925 ਦੀ ਅੱਧੀ ਰਾਤ ਨੂੰ ਲੀਜ਼ 'ਤੇ ਸੀ ਅਤੇ 1 ਜੂਨ 1925
ਦੀ ਅੱਧੀ ਰਾਤ ਨੂੰ ਪਟੇਦਾਰ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਨੋਟਿਸ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। 1 ਫਰਵਰੀ 1928, 1 ਮਾਰਚ 1928 ਨੂੰ
ਅਹਾਤੇ ਛੱਡਣ ਲਈ, ਕਿਰਾਏਦਾਰੀ ਦੇ ਇੱਕ ਮਹੀਨੇ ਦੇ ਅੰਤ ਨਾਲ ਸਮਾਪਤ ਹੋਣ ਵਾਲਾ ਨੋਟਿਸ ਹੈ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ
ਦਾ ਵਿਚਾਰ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਤਾਜ਼ਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, *ਰਾਮ ਪਾਲਕ ਮਹਟਨ* ਬਨਾਮ *ਬਿਲਾਸ
ਮਹਟਨ* (31 ਅਤੇ *ਗਯਾਪ੍ਰਸਾਦ-ਗਣਪਤਲਾਲ* ਬਨਾਮ *ਐਸਐਸ ਮੁੰਨੀਲਾਲ-ਨਰਾਇਣ ਪ੍ਰਸਾਦ* (4))।
ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਨੂੰ ਅਗਲੇ ਮਹੀਨੇ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਤਾਰੀਖ ਤੱਕ ਖਾਲੀ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ
ਸੀ।

ਅਡੋਲਫੇ ਸ਼ਰੇਗਰ ਬਨਾਮ *ਐਮਾ ਪ੍ਰਾਈਸ (5)* ਵਿੱਚ, ਇੱਕ ਸਮਾਨ ਵਿਚਾਰ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ
ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਛੱਡਣ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਇੱਕ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੀ ਸ਼ੁੱਧਤਾ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਲਿਖਿਆ ਜਾਣਾ ਸੀ। ਇਸ
ਲਈ ਮੇਰੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜ ਇਹ ਮੰਨਣ ਵਿੱਚ ਗਲਤੀ ਕਰ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਨੋਟਿਸ ਇੱਕ ਉਚਿਤ
ਨੋਟਿਸ ਨਹੀਂ ਸੀ।

ਸ੍ਰੀ ਸ਼ਮੀਰ ਚੰਦ ਵੱਲੋਂ ਉਠਾਇਆ ਗਿਆ ਦੂਜਾ ਨੁਕਤਾ ਵੀ ਉਨਾ ਹੀ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਹੁਣ
ਮਕਾਨ ਮਾਲਕ ਅਤੇ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਦੇ ਸਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਨਿਯੰਤ੍ਰਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ

- (1¹) (1895) 1 QB 378 ਤੇ p. 383
(2) A. I. R. 1932 PC 279
(3) ਏਆਈਆਰ 1952 ਪੇਟ. 69
(4) ਏਆਈਆਰ 1952 ਨਾਗ 101
(5) 12 CWN 1059

(6) ਪੂਰਬੀ ਪੰਜਾਬ ਕਿਰਾਇਆ ਪਾਬੰਦੀ ਐਕਟ 1949। ਧਾਰਾ 13 ਬੇਦਖਲੀ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੈ।
ਸੈਕਸ਼ਨ 13 (1) ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ-

13 (1) ਇਮਾਰਤ * * ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਾਲੇ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਨੂੰ ਇਸ ਧਾਰਾ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ * * ਤੋਂ

ਬੇਦਖਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

ਸੈਕਸ਼ਨ 13 ਦੀ ਉਪ ਧਾਰਾ 2 ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਮਕਾਨ ਮਾਲਕ ਜੋ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਨੂੰ ਬੇਦਖਲ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਉਸ ਲਈ ਉਸ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ ਲਈ ਕੰਟਰੋਲਰ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇਵੇਗਾ ਜੋ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਨੂੰ ਕਾਰਨ ਦਿਖਾਉਣ ਦਾ ਵਾਜ਼ਬ ਮੌਕਾ ਦੇਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਉਹ (ਕੰਟਰੋਲਰ) ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੈ। ਕੁਝ ਖਾਸ ਸੰਕਟ ਮੌਜੂਦ ਹਨ, ਉਹ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਨੂੰ ਮਕਾਨ ਮਾਲਕ ਨੂੰ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਲੈਣ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇੱਕ ਕਾਰਨ ਜਿਸ ਲਈ ਬਾਹਰ ਕੱਢਣ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿਰਾਇਆ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਨਾ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਉਪ ਧਾਰਾ (3) ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਮਾਲਕ ਨੂੰ ਕੰਟਰੋਲਰ ਨੂੰ ਬੇਦਖਲੀ ਲਈ ਦਰਖਾਸਤ ਦੇਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ਜੇਕਰ ਉਸ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਖੁਦ ਦੇ ਕਿੱਤੇ ਲਈ ਅਹਾਤੇ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਜੇਕਰ ਇਹ ਘਰ ਹੈ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਇਹ ਗੈਰ-ਰਿਹਾਇਸ਼ੀ ਇਮਾਰਤ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸ ਦੀ ਆਪਣੀ ਵਰਤੋਂ ਲਈ। ਸੈਕਸ਼ਨ 13(2) (ii) (ਬੀ) ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ-

"ਇਮਾਰਤ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂ ਕਿਰਾਏ 'ਤੇ ਲਈ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਕੰਮ ਲਈ ਕੀਤੀ, ਜਿਸ ਲਈ ਇਸਨੂੰ ਲੀਜ਼ 'ਤੇ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਾਂ"

ਸ੍ਰੀ ਸ਼ਾਮ ਹਵਾ ਚੰਦ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਇਹ ਐਕਟ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸੰਪੂਰਨ ਕੋਡ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਬੇਦਖਲੀ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਲਈ ਕੰਟਰੋਲਰ ਕੋਲ ਆਉਣ ਲਈ ਇਹ ਵਾਧੂ ਸ਼ਰਤ ਦਰਾਮਦ ਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕ ਕਿਰਾਏਦਾਰੀ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਦੇਵੇ। ਸੰਪੱਤੀ ਦੇ ਤਬਾਦਲੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 106 ਦੇ ਤਹਿਤ ਉਹ ਮੁੱਲਾ ਦੇ ਟ੍ਰਾਂਸਫਰ ਆਫ ਪ੍ਰਾਪਰਟੀ ਐਕਟ, 1949 ਐਡੀਸ਼ਨ ਦੇ ਕੁਝ ਅੰਸ਼ਾਂ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਹੈ। ਨਾਗ 655 'ਤੇ ਸਿੱਖਣ ਵਾਲੇ ਐਡ ਲੇਖਕ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ "ਇਸ ਸੈਕਸ਼ਨ (ਸੈਕਸ਼ਨ 106) ਦਾ ਸੈਕਸ਼ਨ 108 (ਕਿਊ) ਅਤੇ ਸੈਕਸ਼ਨ ਆਈ.ਟੀ.ਟੀ. ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਕੁਝ ਥਾਵਾਂ 'ਤੇ ਕਿਰਾਏਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਕਿਰਾਏ ਦੇ ਵਾਧੇ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਸੁਰੱਖਿਆ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਅਤੇ ਬੇਦਖਲੀ"। ਨਾਗ 'ਤੇ? ਉਸੇ ਕਿਤਾਬ ਦੇ 702, "ਐਮਰਜੈਂਸੀ ਵਿਧਾਨ " ਸਿਰਲੇਖ ਹੇਠ ਵਿਦਵਾਨ ਲੇਖਕ ਲਿਖਦਾ ਹੈ-

ਦੋ ਮਹਾਨ ਯੁੱਧਾਂ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਜਾਂ ਤੁਰੰਤ ਬਾਅਦ ਇਹ ਦੇਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ

ਕਿਰਾਏਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਇੰਨਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸੁਰੱਖਿਆ- ਬਾਵਾ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਸੁਪਰਸਜ਼ ਵਿੱਚ ਕਿਰਾਇਆ ਕੱਢਣ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ- ਅਤੇ ਮਕਾਨ ਮਾਲਿਕ ਅਤੇ ਕੁੰਦਨ ਲਾਲ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਦੇ ਸਧਾਰਣ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ, ਪ੍ਰੋ.

ਪਰਟੀ ਐਕਟ.

Kapur J.

ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ *ਰਾਏ ਬਿੰਦੂ ਰਾਜ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਾ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਐਸਕੇ ਸ਼ਾਮ ਐਂਡ ਬ੍ਰਦਰਜ਼* (1) ਵਿੱਚ ਵੀ ਇਹੀ ਨਿਯਮ ਰੱਖਿਆ ਹੈ। ਉਥੇ ਫਜ਼ਲ ਅਲੀ, ਜੇ., ਪੀ. 150—

“ਸਾਨੂੰ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵੱਲੋਂ ਲਿਆ ਗਿਆ ਨਜ਼ਰੀਆ ਸਹੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਸੈਕਸ਼ਨ 1.1 ਸ਼ਬਦਾਂ ਨਾਲ ਸ਼ੁਰੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ 'ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮਝੌਤੇ ਜਾਂ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ ਕੁਝ ਵੀ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ/ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਸੈਕਸ਼ਨ ਦੇ ਅੰਤਰ-ਪ੍ਰੇਚਨ ਲਈ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਤਬਾਦਲੇ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਆਯਾਤ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਈ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਬੇਕਾਰ ਜਾਪਦੀ ਹੈ। ਸੈਕਸ਼ਨ 11 ਇੱਕ ਸਵੈ-ਨਿਰਮਿਤ ਧਾਰਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਹ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਐਕਟ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਜਾਣਾ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬੇਲੋੜਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਨੂੰ ਬੇਦਖਲ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ, ਅਤੇ ਉਸਨੂੰ ਕਿਨ੍ਹਾਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਵਿੱਚ ਬੇਦਖਲ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਨੂੰ ਕੁਝ ਸ਼ਰਤਾਂ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਬੇਦਖਲ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਲਈ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਅਤੇ ਇੱਕ ਮਹੀਨੇ ਤੋਂ ਮਹੀਨਾ ਬੇਦਖਲ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸ਼ਰਤਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ

*

ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਕਿਰਾਏ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਨਾ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਹੈ।”

ਇਹ ਕਾਫ਼ੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕੀ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਬੇਦਖਲੀ ਲਈ ਜਵਾਬਦੇਹ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ,

ਕੰਟਰੋਲਰ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਿਵਸਥਾ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ। *ਰੈਗੂਲਰ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲ* ਵਿੱਚ ਕੇ. 1948 ਦਾ 71, ਹਾਲਾਂਕਿ 'ਬਿੰਦੂ ਖਾਸ ਤੌਰ' ਤੇ ਫੈਸਲਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਇੱਕ ਡਿਵੀਜ਼ਨ (ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਬੈਂਚ ਜਿਸ ਦਾ ਮੈਂ ਮੈਂਬਰ ਸੀ, ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦਾ ਸੀ)

ਐਲ ਨੇ ਰਾਏ ਨੂੰ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਦੇਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਕਿ ਦਿੱਲੀ ਵਿੱਚ ਸਿੱਧੇ ਧਾਰਾ 9

ਕਿਰਾਏ 'ਤੇ ਪਾਬੰਦੀ ਐਕਟ ਦਾ **ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ** -J ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਜਾਂ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਕੋਈ ਨੋਟਿਸ ਦੇਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਸੀ।

(1J 1951 SCR 145

Bawa Singh
and another
v.
Kundan Lal

ਹਾਸ਼ਮ ਬਨਾਮ ਸ਼ੀਮਾਨ ਵਿੱਚ ਅੱਛਰੂ ਰਾਮ, ਜੇ. ਦੇ ਇੱਕ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ /
ਫਜ਼ਲ ਬੇਗਮ (1), ਜੋ ਕਿ 1941 ਦੇ ਪੰਜਾਬ ਸ਼ਹਿਰੀ ਕਿਰਾਇਆ ਪਾਬੰਦੀ ਐਕਟ

Kapur J.

ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 10 ਦੇ ਪ੍ਰਵਾਨ ਦੇ ਤਹਿਤ ਫੈਸਲਾ ਸੀ। ਉੱਥੇ ਸਿੱਖਿਅਕ ਐਡ ਜੱਜ ਦੀ ਰਾਏ ਸੀ ਕਿ ਬੇਦਖਲੀ ਲਈ ਨੋਟਿਸ ਦੇਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਸੀ। ਇੱਕ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਕੱਢਣਾ, ਪ੍ਰੋਵੀਸੋ ਦੀ ਸ਼ਬਦਾਵਲੀ ਵੱਖਰੀ ਸੀ ਅਤੇ ਟ੍ਰਾਂਸਫਰ ਆਫ ਪ੍ਰੋ ਪਰਟੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 108 ਦਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਤੇ ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਨਿਰਧਾਰਤ ਨਿਯਮ ਉਸ ਕੇਸ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੋਵੇਗਾ ਜਿੱਥੇ - ਕਿਰਾਏ ਦੇ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਅਤੇ ਸਵੈ-ਸੰਬੰਧਿਤ ਪ੍ਰੋ ਵਿਜ਼ਨਜ਼ ਪਾਬੰਦੀ ਕਾਨੂੰਨ ਲਾਗੂ। ਇਸ ਲਈ ਮੇਰੀ ਰਾਏ ਹੈ ਕਿ ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜ ਗਲਤੀ ਵਿੱਚ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਸਨੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕਿਆ ਹੈ ਜੋ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਉਸਨੂੰ ਸੌਂਪਿਆ ਗਿਆ ਸੀ।

ਇਸ ਲਈ ਮੈਂ ਇਸ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇਵਾਂਗਾ, ਅਪੀਲੀ ਅਥਾਰਟੀ ਦੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਾਂਗਾ ਅਤੇ ਕੰਟਰੋਲਰ ਦੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਬਹਾਲ ਕਰਾਂਗਾ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਖਰਚਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਅਦਾਲਤ। ਹੇਠਲੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਵਿੱਚ ਖਰਚੇ ਅਪੀਲ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਹੁਕਮ ਅਨੁਸਾਰ ਸਹਿਣ ਕੀਤੇ ਜਾਣਗੇ।

ਫਲਸ਼ੋ, ਜੇ. ਮੈਂ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ।

ਡਿਸਕਲੇਮਰ:- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣਾਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਕੰਚਨ

2020 HC—400—2-6-53—CP & S., ਪੰਜਾਬ, ਸ਼ਿਮਲਾ।